

Moja mirovina: kako žive obrtnici i poljoprivrednici te 'povlašteni' umirovljenici

Pretraži ...

MOJA MIROVINA

Piše: Marijana Matković, novinarka-urednica i voditeljica ciklusa tekstova i emisija koje poslovni FM priprema i provodi o mirovinskom sustavu

Priča o mirovinama ostvarenima samo iz prvog stupa ne može biti potpuna bez dviju kategorija koje se obično pribrajaju 'radničkim' umirovljenicima – poljoprivrednim mirovinama i mirovinama obrtnika – ali ni bez svih onih kategorija na koje se najčešće usmjerava ljutnja: umirovljenike koji su to pravo ostvarili po posebnim propisima. Među njima su bivši borci NOB-a (i članovi obitelji koji danas koriste njihove mirovine), radnici u saveznom tijelima bivše države, rudari iz Tupljaka, umirovljeni službenici MUP-a i Hrvatske vojske, vatrogasci, kao i umirovljeni hrvatski branitelji i Hrvatski ratni vojni invalidi te umirovljeni saborski zastupnici i vladini dužnosnici od 1990. naovamo.

U nekim je slučajevima riječ o mirovinama koje su za relativno mali staž bitno više od prosjeka, jer je posebnim zakonima drugačije uređen način na koji se računaju njihove mirovine. 'Beneficija' koju ostvaruju poljoprivrednici vezana je uz činjenicu da im država sufinancira dio doprinosa, pa – iako se te mirovine računaju kao i one po općim propisima – iznosi jesu viši u odnosu na iznos doprinosa koje su uplatili.

Tablica 9 a.

Vrste mirovina	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Bez međunarodnih ugovora	
			Broj korisnika	Prosječna mirovina
0	1	2	3	4
Radnici kod pravnih i fizičkih osoba (bivši Fond radnika)				
Starosna *	753682	2.788,02	616426	3.204,70
Invalidska *	103589	2.057,02	97644	2.153,52
Obiteljska	207934	2.092,37	178078	2.341,36
Ukupno	1065205	2.581,13	892148	2.917,32
Obrtnici (bivši Fond samostalnih privrednika)				
Starosna *	24841	2.502,54	22235	2.620,22
Invalidska *	4511	2.038,02	4406	2.068,95
Obiteljska	5167	1.828,61	4854	1.887,84
Ukupno	34519	2.340,96	31495	2.430,23
Poljoprivrednici (bivši Fond individualnih poljoprivrednika)				
Starosna *	43567	1.497,10	41033	1.524,25
Invalidska *	1763	2.009,87	1724	2.037,36
Obiteljska	5492	1.117,66	5213	1.142,06
Ukupno	50822	1.473,88	47970	1.501,15
UKUPNO korisnika koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o mirovinskom osiguranju <small>(u broj korisnika mirovina nisu uključeni korisnici mirovina DVO, ZOHBDR i HVO)</small>	1150546	2.525,02	971613	2.831,61
Sveukupan broj korisnika mirovina na dan 31. srpnja 2020. <small>(ZOMO+DVO+ZOHBDR+HVO)</small>	1244259	2.742,68	1065153	3.058,88

Napomena:
* Primjena čl. 175. st. 7. i čl. 58. Zakona o mirovinskom osiguranju (NN 157/13, 151/14, 33/15, 93/15, 120/16, 18/18, 62/18, 115/18 i 102/19) te primjena članka 36. i članka 202. Zakona o hrvatskim braniteljima iz Domovinskog rata i članovima njihovih obitelji (NN 121/17) za korisnike kojima su mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema spomenutom Zakonu.

Na evidenciji Hrvatskog zavoda za mirovinsko osiguranje, krajem kolovoza ove godine, bio je 34.261 umirovljenih obrtnika, čija je prosječna mirovina iznosila 2.340 kuna. Relativno nizak prosjek tih mirovina u velikoj mjeri treba pripisati činjenici da je većina obrtnika prijavljena na najniže plaće, kako bi obaveze prema državi bile manje, te kako bi u vrijeme kada posao 'škripi' bili sigurniji da im obveze poreza i doprinosa neće ugroziti poslovanje. To se, naravno, kasnije odražava na visinu mirovine, iako većina ima puni radni staž.

KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTAMA I SVOTAMA MIROVINA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU - OBRITNICI

Tablica 10 O. Stanje: 31. srpnja 2020.

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina *			Invalidska mirovina *			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do - 500,00	623	290,08	23 11 09	420	288,94	25 09 28	71	311,06	15 08 15	132	282,45	22 04 11
500,01 - 1.000,00	1418	785,64	20 09 29	732	772,31	24 10 03	302	789,83	16 02 23	384	807,74	16 09 07
1.000,01 - 1.500,00	4403	1.246,83	19 02 27	2333	1.260,34	20 03 06	694	1.275,38	16 05 17	1376	1.209,54	18 10 29
1.500,01 - 2.000,00	6183	1.770,41	26 07 10	3964	1.774,72	27 02 18	1187	1.767,99	22 11 29	1032	1.756,65	28 05 01
2.000,01 - 2.500,00	8339	2.241,33	30 06 02	5684	2.255,07	32 05 02	1165	2.250,60	25 01 05	1490	2.181,65	27 04 27
2.500,01 - 3.000,00	6440	2.763,54	34 08 22	5354	2.762,54	36 00 09	710	2.801,21	25 09 01	376	2.706,63	33 00 29
3.000,01 - 3.500,00	3608	3.205,91	36 04 10	3147	3.208,57	37 03 08	259	3.157,56	25 11 09	202	3.226,46	35 06 05
3.500,01 - 4.000,00	1572	3.720,76	37 08 13	1390	3.719,64	38 02 24	69	3.719,83	28 02 16	113	3.735,10	36 09 22
4.000,01 - 4.500,00	950	4.211,61	38 09 22	883	4.212,50	38 11 14	24	4.196,13	28 00 13	43	4.201,87	41 10 08
4.500,01 - 5.000,00	491	4.720,59	38 04 18	471	4.721,98	38 07 03	10	4.637,81	27 00 03	10	4.737,92	40 00 21
5.000,01 - 6.000,00	361	5.361,94	38 10 15	342	5.362,91	39 00 29	13	5.299,38	29 10 04	6	5.442,21	46 00 12
6.000,01 - 7.000,00	87	6.343,01	39 07 26	81	6.348,58	40 01 12	4	6.318,49	32 01 22	2	6.166,62	35 07 15
7.000,01 - 8.000,00	21	7.352,66	38 09 04	19	7.356,48	39 10 12	2	7.316,32	28 03 02			
veće od - 8.000,00	23	9.218,70	40 10 18	21	9.307,02	40 02 04	1	8.022,36	37 11 04	1	8.560,28	58 05 11
UKUPNO	34519	2.340,96	30 00 14	24841	2.502,54	32 03 21	4511	2.038,02	22 08 21	5167	1.828,61	25 06 14

U isto vrijeme, mirovinu su primala i 52.504 poljoprivredna umirovljenika, čije su mirovine u prosjeku iznosile 1.473 kune.

KORISNICI MIROVINA PREMA VRSTAMA I SVOTAMA MIROVINA KOJI SU PRAVO NA MIROVINU OSTVARILI PREMA ZAKONU O MIROVINSKOM OSIGURANJU - POLJOPRIVREDNICI

Tablica 10 P. Stanje: 31. srpnja 2020.

Svote mirovina	Ukupno			Starosna mirovina *			Invalidska mirovina *			Obiteljska mirovina		
	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
do - 500,00	995	311,60	19 00 14	641	320,32	21 03 16	27	249,94	15 04 26	327	299,59	14 11 07
500,01 - 1.000,00	10598	765,22	16 03 05	8274	765,56	17 00 03	187	781,59	11 03 10	2137	762,47	13 09 21
1.000,01 - 1.500,00	13884	1.194,09	17 11 04	11729	1.210,74	18 03 03	219	1.246,90	13 11 21	1936	1.087,25	16 03 22
1.500,01 - 2.000,00	16012	1.704,92	23 05 03	15393	1.703,17	23 05 27	336	1.748,17	17 09 03	283	1.748,32	26 08 10
2.000,01 - 2.500,00	6964	2.190,88	24 09 18	5646	2.189,78	26 03 06	582	2.234,69	20 04 22	736	2.164,68	16 11 24
2.500,01 - 3.000,00	1444	2.776,88	30 07 12	1107	2.765,80	32 05 25	289	2.841,18	23 09 13	48	2.645,32	28 07 15
3.000,01 - 3.500,00	560	3.199,54	28 07 04	451	3.208,19	29 09 03	96	3.155,90	23 00 23	13	3.221,82	29 01 12
3.500,01 - 4.000,00	202	3.671,18	30 02 24	174	3.674,67	31 00 03	22	3.625,54	23 02 23	6	3.737,07	33 03 26
4.000,01 - 4.500,00	75	4.183,32	33 03 05	70	4.182,58	33 02 07	1	4.398,30	35 11 28	4	4.142,44	33 11 14
4.500,01 - 5.000,00	39	4.712,24	33 10 27	37	4.712,97	33 10 00	1	4.525,33	33 09 08	1	4.872,04	36 09 24
5.000,01 - 6.000,00	24	5.491,42	31 07 15	21	5.520,33	32 06 09	2	5.326,11	23 01 07	1	5.215,10	29 09 02
6.000,01 - 7.000,00	15	6.269,58	34 04 29	14	6.285,58	34 00 02	1	6.045,60	40 03 01			
7.000,01 - 8.000,00	5	7.348,23	30 03 09	5	7.348,23	30 03 09						
veće od - 8.000,00	5	9.475,51	36 01 02	5	9.475,51	36 01 02						
UKUPNO	50822	1.473,88	20 10 08	43567	1.497,10	21 06 14	1763	2.009,87	18 09 25	5492	1.117,66	16 00 17

U oba slučaja, valja reći, relativno je visok udio invalidskih i obiteljskih umirovljenika (u prvom slučaju to je oko 10.000, a u drugom oko 7.000 od ukupnog broja umirovljenika), koje se računaju uz manji koeficijent od starosne, pa i to utječe na prosjek.

Evo i brojki koje govore o ostalim kategorijama umirovljenika koji mirovine primaju na temelju posebnih propisa, koje često zovemo i 'povlašteni umirovljenici' – u tablici možete vidjeti njihov broj, prosječnu mirovinu i staž koji stoji iza tih mirovina.

KORISNICI KOJIMA SU MIROVINE PRIZNATE I / ILI ODREĐENE PREMA POSEBNIM PROPISIMA

Tablica 9 b. Stanje: 31. srpnja 2020.

Red. br.	Kategorije korisnika kojima su mirovine priznate i/ili određene prema posebnim propisima	Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž	Bez međunarodnih ugovora		
					Broj korisnika	Prosječna mirovina	Prosječan staž
0	1	2	3	4	5	6	7
1.	Radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kao i na poslovima razminiranja:						
	a) radnici na poslovima ovlaštenih službenih osoba u tijelima unutarnjih poslova i pravosuđa, kojima je pravo na mirovinu priznato prema propisima koji su bili na snazi do stupanja na snagu Zakona o pravima DVO, PS i OSO	8396	4.381,48	32 01 01	8374	4.385,65	32 01 03
	b) radnici na poslovima policijskih službenika, ovlaštenih službenih osoba pravosuđa i službene osobe s posebnim dužnostima i ovlastima u sigurnosno obavještajnom sustavu RH koji su pravo na mirovinu ostvarili prema Zakonu o pravima DVO, PS i OSO	8493	4.288,21	34 11 00	8368	4.303,43	34 11 14
	c) radnici na poslovima razminiranja	574	4.178,53	31 00 23	561	4.205,51	31 00 24
2.	Korisnici koji pravo na mirovinu ostvaruju prema Zakonu o vatrogastvu (NN 125/19)*	29	3.791,73	-	29	3.791,73	-
3.	Djelatne vojne osobe - DVO	15804	3.914,23	30 08 25	15701	3.921,97	30 08 21
4.	Pripadnici Hrvatske domovinske vojske od 1941. do 1945. godine	3682	2.502,40	33 01 03	3510	2.575,55	33 05 03
5.	Bivši politički zatvorenici	2733	3.986,64	33 01 14	2357	4.397,68	33 03 15
6.	Hrvatski branitelji iz Domovinskog rata - ZOHBDR	71160	5.949,41	18 07 23	71091	5.951,99	18 07 24
7.	Mirovine priznate prema općim propisima, a određene prema ZOHBDR - u iz 2017. (Z. 77, 35, 36, 48, 149, stavak 2.)	45184	2.793,56	28 10 01	42809	2.793,56	28 06 19
8.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA	5150	3.312,24	-	5150	3.312,24	-
9.	Pripadnici bivše Jugoslavenske narodne armije - JNA - čl. 185. ZOMO	149	3.251,69	37 10 27	143	3.314,36	38 00 28
10.	Sudionici Narodnooslobodilačkog rata - NOR	8849	2.938,40	29 05 02	8620	2.982,58	29 05 12
11.	Zastupnici u Hrvatskom saboru, članovi Vlade, suci Ustavnog suda i glavni državni revizor	676	10.067,90	33 01 04	668	10.073,57	33 01 05
12.	Članovi Izvršnog vijeća Sabora, Saveznog izvršnog vijeća i administrativno umirovljeni javni službenici	92	3.362,75	28 05 06	92	3.362,75	28 05 06
13.	Bivši službenici u savezima bivše SFRJ - članak 38. ZOMO	31	3.767,31	-	30	3.758,95	-
14.	Redoviti članovi Hrvatske akademije znanosti i umjetnosti - HAZU	136	9.185,22	41 11 12	134	9.155,38	41 09 12
15.	Radnici u Istarskim ugljenokopima "Tupljak" d.d. Labin	254	3.957,86	29 08 13	251	3.971,58	29 08 25
16.	Radnici profesionalno izloženi azbestu	860	3.204,86	27 08 25	854	3.212,26	27 08 29
17.	Osiguranci - članovi posade broda u međunarodnoj plovidbi i nacionalnoj plovidbi - članak 129.a stavak 2. Pomorskog zakonika	182	2.127,41	29 00 18	171	2.182,35	28 09 13
18.	Pripadnici Hrvatskog vijeća obrane - HVO	6749	3.293,97	07 00 14	6748	3.294,18	07 00 16
UKUPNO		179183			175661		

* Primjena Zakona o vatrogastvu (NN 125/19)

Iz tablice je razvidno da mirovine zastupnika u Hrvatskom saboru, članova Vlade, sudaca Ustavnog suda i glavni državni revizor imaju uvjerljivo najviše mirovine, koje prosječno iznosi 10.073 kune, iako je prosječan staž nešto veći od 33 godine. Slijede redoviti članovi HAZU s mirovinom od 9.155 kuna, a potom s nekoliko tisuća kuna manjih mirovina slijede mirovine temeljem ostalih kategorija.

Projekt *Moja mirovina* financijski podržava Agencija za elektroničke medije. *Moja mirovina: kako žive obrtnici i poljoprivrednici te 'povlašteni' umirovljenici #4*

Izvor podataka: HZMO

Objavljeno 13. listopada 2020. Sva prava pridržana ©poslovnifm

moja mirovina obrtničke mirovine

poljoprivredne mirovine

povlaštene mirovine

VIŠE S WEBA

Zahvaljujući tome, povećavate svoj doživljaj u spavaćoj sobi. Proverite!

Nove mjere za prijelaz granice, poseban tretman za dvije države

Trenutni učinak domaćeg recepta na zglobove. Bol nestaje već prvu večer

Protuzakoniti lov i ribolov

Uz granicu policija zatekla osam Turčina i Afganistanaca

Imao optužnicu, a Plenković mu omogućio da uđe u Sabor: Tko je